

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

IX. tečaj.

V Gorici, 1890.

6. zvezek.

Predpust.

V predpustnem času sveta cerkev kliče in vabi verne kristijane k pokori, svet jih pa vabi in vleče k razveseljevanju. Koliker bliže je pepelnica, toliko več je pustnih veselic, plesov in maškerad. O tem pregrešnem veselji ne more molčati sveta cerkev, ker je skerbna mati. Zakaj dobro ve, da je ples hudičeva igra, dušna kuga, gotova poguba nedolžnosti, gostija peklenških duhov. Kjer je ples, tam je tudi hudič, „piše sv. Hrizostom.“ Pred temi veselicami vže od negdaj opominja in svari sveta cerkev verne kristijane. Da bi jih še bolj gotovo odvernila od pregrešnega razveseljevanja, vpeljala je sledečo pobožnost.

V Rimu so vže davno od prve predpepelnične nedelje do pepelnice skozi več dni presv. Rešnje Telo izpostavljali, da bi se tako vsaj nekoliko zadostilo Bogu za grehe, katere delajo kristijani v tem času. Sv. cerkev je to pobožno navado poterdila in s popolnim odpustkom obdarila. Namen te pobožnosti je, da bi ljudje popustili pustno norčevanje, da bi molili za tiste kristijane, ki v tem času pozabijo na sveto vero, in da bi bolj gotovo izprosili božjo pomoč in vsmiljenje.

Da bi verni v tem času še obilnejše obiskovali presv. Reš-

nje Telo, je podelil Benedikt XIV. popolni odpustek vsem, ki obišejo presv. Rešnje Telo, ko je izpostavljeno. Opraviti morajo spoved, pristopiti k sv. obhajilu in moliti po namenu sv. očeta. ¹⁾

Sveto Rešnje Telo mora biti izpostavljeno tri dni zaporedoma katerikoli teden v predpustu, ali pa samo na debeli čertek (mali pust). ²⁾

Tega izpostavljenja pa ne smeš zamenjati s 40urnim izpostavljenjem presv. Rešnjega Telesa!

Popolni odpustki, katerih se morejo vdeležiti v mesecu februarji eni ali drugi:

Udje tretjega reda imajo popolni odpustek: keder imajo mesečni shod in še enkrat v mesecu, keder je komu drago.

Udje škapulirske bratovščine se morejo vdeležiti popolnega odpustka na svečnico in četrtega februarja.

Popolni odpustki roženkranke bratovščine so prvo nedeljo v mesecu in na svečnico.

Udje živega rožnega venca imajo popolni odpustek na svečnico. 11. februarja, poroka Matere božje; prvo predpepelnično nedeljo in tretjo nedeljo v mesecu.

Udje bratovščine presv. Serca Jezusovega morejo dobiti popolni odpustek prvi petek ali prvo nedeljo v mesecu in enkrat katerikoli dan v mesecu in tiste dni, ko opravijo „dejanje vednega češčenja presv. Serca Jezusovega“.

Udom bratovščine vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa je podeljen popolni odpustek: tisti dan, ko imajo mesečno skupščino; ko derži ud mesečno uro, prvi čertek in prvi petek v mesecu, na svečnico, 26. februarja in še enkrat katerikoli dan v mesecu.

V frančiškanskih cerkvah je popolni odpustek za vse verne: 5. februarja, spomin sv. Petra Kerstnika in njegovih tovarišev marternikov prvega in tretjega reda; 22. februarja, spomin sv. Marjete Kortonske, spokornice tretjega reda.

Primeri: P. Beringer S. J.: Die Ablässe 1887. Marien-Psalter 1889. —A.—

¹⁾ Breve Benedict. XIV. 14. jun. 1749.

²⁾ S. J. C. 23. jul. 1765. primeri Beringer: Die Ablässe 1887. stran.

Življenje svetega Lovrenca Brindiškega.

VI. poglavje.

Papež Pavel V. pošlje Lovrenca zopet na Češko; postane španjski poslanec na dvoru v Monakovem; njegovo misijonsko delovanje po Nemškem.

Ko je prišel Lovrenec v Rim, poklical ga je papež k sebi. Pavel V. mu razodene cesarjevo željo in svoje lastne namene. Reče mu, naj se kmalu pripravi na pot, da bo nadaljeval na Češkem in po družih deželah svoje apostoljsko delovanje in izvršil druga imenitna naročila, ketera bi vtegnili izročiti njegovi modrosti in previdnosti. Lovrenec ni pozabil preganjanja in nevarnosti, katerim je bil izpostavljen; tudi je bolezen postajala od dne do dne hujša. Imel je torej dovolj vzrokov, da bi bil lahko odklonil izročeno mu poslanstvo. Vender se ni hotel izgovarjati. Njegova gorečnost za čast božjo in zveličanje duš, njegova ljubezen do terpljenja so bile večje, kaker vsi drugi razlogi. Brez obotavljanja se je vdal papeževi želji.

Dne 12. maja je šel na pot, kamer ga je klical Bog. Imel je sè seboj le papeževo pismo (breve), ki mu je dovoljevalo povsod oznanjevati božjo besedo; samega pa je navdajalo hrepeneenje, da bi mogel mej krivoverci preliti svojo kri za Jezusa.

Na svojem popotovanji je prišel tudi v mesto Donauwörth, ki je bilo popolnoma okuženo od luteranov. Prebivavci se v tropah zberó in obsipljejo njega in njegove tovariše z najhujšimi psovkami. Ta častna straža, kaker pravi naš svetnik v nekem pismu sam, ga je spremila noter do benediktinskega samostana, edinega zavetja v tem kraji, ki ni bilo okuženo od krivoverstva.

Opat in drugi redovniki so preprijazno sprejeli p. Lovrenca; potožili so mu tudi razna terpljenja, ketera morajo prenašati od krivovercev. Brezorožna jagnjeta so mej grabljivimi volkovi; zakaj vsaki dan jim delajo ti divji krivoverci nove krivice. Ni še bilo dolgo od tega, ko so našuntani po svojih pridigarjih sè vso strastjo napadli redovnike pri slovesnem cerkvenem sprevo-

du. Lovrenec je ljubeznjivo opominjal benediktince, naj ostanejo stanovitni in branijo sv. vero sè vso serčnostjo. Tudi jim je v preroškem duhu naznanil, da bo skrunivce svetišča in preganjavce mašnikov zadela pravična kazen zavoljo njih prederznosti.

Ko pride v Prago, je papeževemu nunciju na tanko sporočil o teh žalostnih dogodkih v Donauwörthu. Ko ga je cesar Rudolfj pervikrat zaslišal, je tudi o tem omenil in mu dal tudi moder svet, kako bi se takim krivicam, ki se gode sv. veri, lahko prišlo v okom. Cesar je slušal našega svetnika. Zato je zapovedal bavarskemu vojvodi, naj z orožjem kaznuje vsako zaničevanje sv. vere, ki se očitno zgodi. Maksimilijan je natanko zveršil ta ukaz. Zasedel je Donauwörth, pregnal predikante in prepovedal krivovercem opravljati božjo službo.

Ko se je to godilo na Bavarskem, skušal je Lovrenec poravnati neki prepir, ki je bil nastal mej cesarjem Rudolfjom in njegovim bratom Matijem. Posrečilo se mu je popolnoma, če tudi so si krivoverci prizadevali nejeдинost vedno bolj širiti.

Ko je srečno poravnal ta prepir, posvetil se je zopet popolnoma oznanjevanju božje besede. Ker mu je bilo mar le edino zveličanje duš, delal je neprenehoma. V pogovorih s posameznimi osebami, kaker v očitnih govorih je pobijal zmoto in skušal poboljšati slabe katoličane, ki niso živeli po božjih in cerkvenih zapovedih.

Na veliko veselje mu je bilo, ko je videl, kako hitro se množi število redovnikov po Češkem, Avstrijskem in Štajerskem. Vsi so bili enakega mišljenja in ga marljivo podpirali v njegovem apostoljskem delovanju. Ni pa bil prevzet, ko je videl tako lep sad svojega truda; marveč se je še toliko bolj poniževal pred Bogom, kateremu edino je pripisoval ves vspeh. Dà, bil je še ostrejši sam do sebe, da ga ne bi zapeljala ljubezen do samega sebe in občevanje z mogočnimi tega sveta. Za to si je krajšal nočni počitek, bolj goreče molil in se še ojstreje postil.

Tako ostro in spokorno je živel Lovrenec v Pragi. Mej tem zbolí Bavarska nadvojvodinja na bolezní, za katero zdravniki niso vedeli zdravila. Neketeri so celo terdili, da je obsejena. V tej zadregi se spomni vojvoda Maksimilijan svojega prijatelja Lovrenca, češ, ta mu bo z božjo pomočjo gotovo ozdravil ženo. Saj je Bog po tem svojem služabniku storil vže toliko čudežev. Zato pošlje poslanca k našemu svetniku s prošnjo, naj

pride nemudoma v Monakovo, da se osebno prepriča o boleznih in žalostnem stanu bolnice. Lovrenec je rad spolnil željo vojvode, ter se odpravil brez odloga na pot. Ko pride tja, gre nemudoma k vojvodinji. Njegova navzočnost in znamenje svetega križa, katero je storil čez bolnico, je bilo edino zdravilo, katero je prinesel sè seboj. Vojvodinja je popolnoma ozdravela, in zagotovil ji je, da je ta bolezen ne bo več napala. Ob enem jej je pa v preroškem duhu tudi naznanil, da je Bog vslušal njeno molitev. Dobila bo sinčka, prestolonaslednika, po katerem so toliko hrepenili podložni. Vse se je na tanko zgodilo na veliko veselje dežele, kaker je naš svetnik naznanil.

Vernivšemu se v Prago, je bila zopet prva skerb, da povsod kaže resnice prave vere in odkriva zmote protestantov, ki so se lažljivo hvalili. češ, da se derže čistega in pravega evangelija. V resnici pa so tolmačili sv. pismo po svoje, kaker je bilo pač kateremu všeč. Za to delo je bil Lovrenec tudi mož na pravem mestu. Dobro je bil učen v vseh bogoslovskih vednostih; zato so mu bile jasne verske resnice, ketere so krivoverci tajili; ravno tako so mu bile tudi znane zvijače, katerih so se posluževali, da bi manj umne ž njimi slepili. Brez strahu je razlagal resnice sv. vere in odkrival sleparije in zvijače nasprotnikov. Oznanjevalci nove vere so videli, da jih njih privrženci od dné do dné bolj zapuščajo in ne hodijo več poslušat njih govorov. Po pridigah p. Lovrenca se je namreč mnogo ljudi zopet povernilo v naročje sv. matere katoliške cerkve. To so hoteli zabraniti z očitnimi disputacijami ali razgovori kaker so bili v tistem času še v navadi. Vsaki krat je Lovrenec sprejel ponudbo. Ni se bal očitno zagovarjati resnice sv. vere proti nasprotnikom. Njegova prepričevalna zgovornost in vsestranska učenost ste pripomogli, da so slehernokrat nasprotniki sramotno vmolknili; saj na njegove prepričevalne razloge niso vedeli kaj odgovoriti. Navesti hočemo le dva taka dogodka.

Leta 1608 je prišel saksonski vojvoda z neketerimi drugimi volilnimi knezi v Prago, da se posvetujejo s cesarjem Rudolfom o neketerih državnih zadevah. V spremstvu knezev je bil tudi neki slaven luteranec, po rodu Danec, z imenom Polikarp Lajzer. Ta si je hotel sè svojo zgovornostjo pridobiti ime v Pragi, kar mu tudi ni bilo težko, ker je bil jako nadarjen. Sè zgovorno besedo je napadal in smešil resnice sv. vere. Mnogi so se dali oslepiti po lepi besedi, katero je umel rabiti v

svojih govorih. Od dné do dné je imel več priveržencev, ki so zaslepljeni po lepi obliki, zapuščali pravo mater in stopali pod bandero krivoverstva.

Sv. Lovrenca je jako jezila prederznost tega človeka; tudi ga je žalilo zlo, katero je delal cerkvi; zato ga je povabil, zanašaje se na božjo pomoč in temeljitost svojih dokazov, na resen razgovor. Polikarpu in njegovim prijatelom je bilo tesno pri serci, ko so to zvedeli. Vender jih je minil strah, ko so slišali, da so prijatelji odsvetovali Lovrencu, češ, naj se nikar ne prepira s takimi ljudmi, ki so gluhi tudi proti najjasnejšim dokazom. Zato je Lovrenec naznanil, da bo očitno na pridižnici overgel dva govora, katera je imel Polikarp na veliko sterčenje obeh strank na nekem dvoru cesarskega gradu.

Ob določenem dnevi so šli papežev nuncij, poslanci ptujih knezov, ministri, plemstvo in nekaj gospodov izmej spremstva saksonskega vojvode v kapucinsko cerkev. Sešlo se je bila toliko ljudi, da niso mogli vsi v cerkev.

Za rek si je Lovrenec zbral besede sv. pisma: „Oj, človek, poln vse goljufije in vse lažnjivosti, sin hudičev, sovražnik vse pravice, ne nehaš prevračati pravih potov Gospodovih!“ (Djanje ap. 13, 10.) — Posebno je bolj obširno razlagal besede „sovražnik vse pravice“, ker je hotel Polikarp dokazali, da dobra dela niso potrebna h kerščanski pravičnosti in da za nas nimajo nič zaslužljivega. Potrebo dobrih del je dokazal Lovrenec iz rekov sv. pisma, iz ustnega izročila in uka cerkvenih očetov vseh stoletij tako prepričavno in živo, da so vsi poslušavci spoznali resnico. Ko je končal govor, osramotil je svoje ga nasprotnika z besedami, katerim so se vsi čudili.

Luterani so namreč zaverгли izdajo sv. pisma, katero imenujemo „vulgato“, in katero rabi katoliška cerkev. Polikarp se je hlínil, češ, da navaja reke sv. pisma iz hebrejske, kaljdejske in gerške biblije. V resnici pa jih je jemal iz Lutrove preštave in naučil se jih na pamet, ne da bi jih umel. Da bi pokazal poslušavcem nezanesljivost, kaker tudi nevednost tega človeka, je bil Lovrenec sè seboj vzela na pridižnico biblijo, tiskano v vseh teh jezikih. S povzdignenim glasom je končal svoj govor tako: „Da pa bolj natanko spoznate moža, ki se je derznil napadati katoliško vero celo v cesarjevi palači v pričo toliko katoliških knezov in gospode, ki je prišel, kaker ošabni Golijat, da bi napadel vojsko živega Boga, vzemite tele bukve, ki obse-

gajo, kaker sam pravi, edino pravo sv. pismo v hebrejskem, kaljdejskem in gerškem jeziku; vzemite jih, rečem, in nesite jih temu pridigarju. Svojo glavo zastavim, ta jih ta napihnjeni človek ni zmožen brati, kaj še le razumeti!“ — To rekši, je verigel bukve mej poslušavce in šel s pridiznice.

Cesarjev tajnik baron Birbissi je bukve pobral, da jih nese Polikarpu brat. Pa ni mu jih mogel več izročiti. Njegovi prijatelji so mu o pravem času še ves dogodek naznanili; zato jo je po noči popihal iz Prage in se tako odtegnil skušnji, ki bi ga bila tolikanj osramotila. Tudi se je bal Lovrenčeve zgovornosti in cesarjeve nemilosti. Cesar je namreč hotel, naj se kaznuje, ker se je prederznil celo njegovo palačo skruniti s svojimi brezbožnimi govori.

Ko pride nazaj na Saksonsko, da Polikarp tiskati oba govora, katerima je pridel še razne opombe. Po svojih priverženecih se mu je posrečilo nekaj teh tiskanih govorov raztrositi v Pragi, na dvoru in po mestu. Lovrenec jih je pobijal z govori in spisal v latinskem, hebrejskem in gerškem jeziku „Dogmatično razpravo proti Lutru in Lajzerju“. Ta spis kaže njegovo vsestransko in globoko učenost. Rokopis se hrani z drugimi vred v kapucinskem samostanu v Benetkah.

Polikarp ni mogel pozabiti v svoji prisiljeni samoti, da ga je vbogi menih tako sramotno pobil. Kmalu potem je vmerl, kaker so pripovedovali, vsled žalosti. S tem je pokazal, da ni imel take hladnokervnosti in serčnosti, kaker nasprotniki katoliške cerkve današnjih dni. Zadovoljni so, da jih le neketeri hvalijo. Tudi jih skerbi pičlo malo, če jim sto in stokrat dokažeš, da so ležnjive in neresnično njih terditve; zadovoljni so, da vjamejo na svoje limanice le nekaj ljudi, ki jih slavijo za svobodomišljake in s tem opravičujejo svojo brezbožnost.

Poraz in smert Polikarpa je bil hud vdarec za njegove pristaše. Posebno je to kazal baron Ghincihi, ki je imel kot generalj saksonske vojske veliko veljavo. Tudi je bil goreč zagovornik tako zvane reformacije. V prvi razburjenosti se je zaprisegel, da mora kapucin plačati to zmago s svojim življenjem. Ta svoj sklep bi bil tudi zveršil, ke bi bil mogel to storiti brez nevarnosti. Lovrenec pa se ni zmenil za taka groženja. „Bog daj,“ rekel je, — „da bi smel sè svojo kervjo zapečatiti resnico, katero oznanjujem. Oj, kako bi bil srečen! Pa nesmem pričakovati te milosti; zakaj baron, ki se je zaprisegel, da me

vmori, ni tako grozovit in strašan, kakor se dozdeva. Sel bom k njemu; in prepričan sem, da ga bo moja pričujočnost storila krotkega, kakor jaguje.“ — Ves ponižen, kakor je bil, je vzel vrečo na ramo in šel miloščine prosit. Ko je prišel v palačo, kjer je generalj Ghincihl stanoval, bil je le ta z drugimi gospodi ravno pri kosilu. Vse je genila ta ponižnost in prijaznost našega svetnika. Sel je k baronu in ga prijazno pozdravil. Naenkrat se čuti generalj v serci vsega spremenjenega. Sovraštvo in jeza ste se vmeknili ljubezni in spoštovanju do služabnika božjega. Dal se je poučiti o nekterih dvojbah, ter je imenoval za naprej svojega očeta in prijatela moža, keterega je mislil ravno kar vmoriti.

Z enakim vspehom je Lovrenec dve leti pozneje pobijal družega, ravno tako slovečega pridigarja, ki je prišel leta 1610 sè saksonskim volilnim knezem v Prago.

Po Češkem so se takrat držali sklepov Augsburskega državnega zbora. Vsled teh določeb je smel vsaki prosto živeti po svoji veri. Saksonski predikant je začel napadati verske resnice in razne cerkvene navade, da bi se maščeval za svojega prednika. Posebno se je spotikal nad češčenjem, katero katoličani skazujejo Materi božji, češ, da je to očitno malikovavstvo, ker skazujejo Materi božji češčenje, ki pristoji le Bogu samemu. To je hotel dokazati s tem, da je primerjal psaljter, ki ga je Mariji na čast zložil sv. Bonaventura, z Davidovim, in pa način, kako se oba molita. S te primerjave je sklepal, da katoličani Marijo devico ravno tako časte in molijo, kakor Boga samega.

Temu gerdemu obrekovanju nasproti je Lovrenec razložil razloček mej češčenjem, ki ga skazujemo Bogu, in pa mej onim, ki ga katoliška cerkev zapoveduje do Marije in družih svetnikov. Potem je dokazal, da uči sv. Bonaventura ravno nasprotno od tega, kar mu podtikajo, ker v svojem psaljterji sv. devico le poveljuje in na pomoč kliče. Ne prideva pa njenemu imenu lastnosti, ki pristojajo le samemu Bogu. Vsa hvala meri na to, da bi jo sprosili, naj prosi za nas Boga.

Da bi to še bolj jasno dokazal, navedel je iz omenjene knjige molitve; vse imajo namen, da se priporočamo Marijini priprošnji. Potemtakem je imel ta cerkveni učenik sè vso katoliško cerkvijo Mater božjo le za mogočno priprošnjico pri njenem božjem sinu. To je bilo dovolj, da je poslušavce prepričal, kako neveden ali hudoben je ta človek, ki pravovernim podtika

nauke, katerih nimajo in jih zaničujejo. — Tako se godí tudi še današnje dni! Mnogi, ki so odpadli od katoliške vere, poslužujejo se takega orožja — obrekovanja, da le vzbudé sovraštvo, merženje in zaničevanje do sv. vere!

Njegovi prijatelji so mu prigovarjali, naj se zagovarja proti vbogemu menihu, s katerim se je tolikokrat norčeval. Ali sam je bil prepričan, da bo naj bolje, če molčí; saj je dobro znal, da ga njegov nasprotnik daleč presega v vseh vednostih. Spoznal je, da ga je osramotil vbogi menih, kaker njegovega prednika Polikarpa. Vender je bil bolj hladnokerven in si ni delal zavoljo tega sivih las, niti vmerl zavoljo žalosti.

2. Kar niso mogli protestantje doseči z besedo, ker so bili premagani njih najboljši pridigarji, sklenili so doseči sè silo in orožjem. Brandenburški volilni knez, Neuburški mejni grof in še nekaj drugih protestantskih knezov so sklenili zvezo. Namen te zveze je bil, da podjarmijo Jülich in Kleve in tako ojačijo stranko.

Tudi katoliški knezi so sklenili zvezo in enoglasno zvolili Bavarskega vojvoda za poveljnika. Ta je bil tudi vreden tega zaupanja; saj je ob vsaki priliki najbolj goreče branil in zagovarjal koristi katoliške cerkve. Našega Lovrenca so pa zbrali za poslanca, da pregovori še druge katoliške vladarje, naj pristopijo tej zvezi. Njemu samemu taka opravila niso bila nič kaj všeč, ker so množila njegovo slavo in veljavo. Tudi so ga silila iti mej svet. On pa bi bil naj raje živel na tihem v samostanu, ne poznan od nobenega, le za Boga. Vender se ni mogel vstavljati želji združenih knezov in papeževemu povelju. Zato se je odpravil na pot v Madrid preskerbljen s potrebnimi pismi, če tudi je vedno bolehal. Pred odhodom je vkrenil še vse potrebno, kar bi na Češkem in po nemških deželah pospeševalo koristi sv. cerkve.

V tem času je na Spanskem vladal Filip III., ki je poznal slavnega moža po pripovedovanji svoje žene; videla ga je v Ferrari, kaker smo vže omenili. Kralj je bil zelo vesel, da pride sloveči svetnik na njegov dvor. In res, brez vseh težav je poslanec dosegel vse, kar so po njem knezi želeli. Kralj je obljubil, da hoče priti na pomoč katoliškim knezem, če bi protestanski zavezniki prijeli za orožje. Saj se je imel za srečnega, da more pomagati pri delu, ki se nič manj ne tiče vere, kaker držav.

Čas, kateri je pobožni redovnik preživel na dvoru, je kralj

porabil v to, da se je koliker mogoče pogostokrat pogovarjal z njim. Ves dvor se je čudil čednostim, kaker tudi čudežem, ketere je delal Bog po njem. Posebno je kralja iznenadilo čudežno ozdravljenje neke dvorne gospe kraljičine. Leta gospa je imela hud protin na nogah in rokah, ki jej je prizadel hude bolečine. Kraljica jej je pravila, koliko čudežev je vže storil pater Lovrenec; zato je imela veliko zaupanje na njegovo priprošnjo. Prosili so ga torej naj obišče bolnico, ki za gotovo po njem pričakuje ljubega zdravja. Ko vidi njen žalostni stan, se mu smili vbožica, ker je morala tolike bolečine terpeti. Stori znamenje sv. križa nad njo in glej! pri tej priči je bila gospa popolnoma zdrava. — Po tem čudeži, ki se je zgodil v pričo vsega kraljevega dvora, je kralj še tem raje spolnil vse poslančeve želje.

Zelo je bilo Lovrencu na skerbi, da bi vstanovil kapucinske samostane tudi po Kastiliji; zato je pravil kralju, kako blagosloveno delujejo redovniki na prid sv. vere in pobožnega življenja po Kataloniji, Valenciji in Aragoniji. Kaj tacega bi se smelo pričakovati tudi za kastiljsko pokrajino od teh redovnikov. Te besede so zadostovale; kralj se ni več zmenil za to, kar so mu svetovali neketeri sovražniki tega reda. Hitro je zavkazal, naj prično precej kapucinom v Madridu zidati samostan. Delo je šlo tako hitro iz pod rok, da so so mogli naslednje leto (1610) dan pred svečnico vže naseliti redovniki. Nekaj časa potem je dal kralj sezidati drugi samostan v Pardu. Na tem kraju je namreč kralj sè svojim dvorom večkrat bival.

Če tudi brezverci današnjih dni taje vse čudeže, vender hočemo še enega navesti. Kraljica je prosila sv. Lorenca, naj jej da kako relikvijo; zato je ta vzel iz velikega križa, ki ga je vedno nosil pri sebi, nekoliko zemlje z gore Kaljvarije, ki je bila napojena s kervjo našega Zveličarja. da jo da kraljici.

Da bi pa nihče ne dvojil o istinitosti te relikvije, stopi k altarju, razgerne bel pertič in nanj potrese nekoliko zemlje, in glej! pertič je bil videti kaker s kervjo oblit. Vse je stermelo nad tem čudežem, ki se je zgodil v pričo vsega kraljevega dvora. Da bi odšel časti, s katero so ga obsipali, pospešil je svoj odhod.

Srečni izid teh obravnav ni bil všeč protestanskim knezem; zakaj katoliški knezi so imeli zdaj z obljubljenjo pomočjo od španske strani precejšno armado. Zato so protestantski zavezniki sklenili ne napasti Jülicha in poslati poslance k bavarskemu vojvodi, da mu ponudijo primirje. Maksimilijan je v to rad pri-

volil, ker ni hotel kazati, da jim je kos. Ta odjenljivost Maksimiljanova je zaslužila pač, da bi jo bili bolj posnemali, kaker pa se je v resnici zgodilo.

Ker je Lovrevec svoj posel na španjskem dvoru tako dobro opravil, spoznavali so vedno bolj, kako spreten je, da vravna tudi najbolj zamotane zadeve. Papežev nuncij Gaetano, škof iz Kapue, in španski poslanec na cesarskem dvoru, Baljtazar iz Cunike, sta sprevidela, da bi bilo za cerkev jako dobro, ke bi imeli na bavarskem dvoru nuncija in španjskega poslanca z neomejeno oblastjo, da vkrene vse, kar je na korist veri in državam. Nista pa poznala bolj sposobnega človeka za to dvojno službo, kaker bi bil Lovrevec. V tem smislu sta sporočila svojim dvorom. Papežu in španskemu kralju se bil ta predlog prav všeč. Lovrevec je dobil torej povelje, naj gre v Monakovo kot generalni komisarij, papežev nuncij in španjski poslanec. V vsakem oziru je to trojno službo na splošno zadeljnost svojih gospodov opravljal.

Maksimilijan je bil tudi zelo vesel, da bo zdaj imel na dvoru več časa moža, keterega je tolikanj spoštoval in ljubil. Razodel mu je vse skrivnosti svojega serca, posvetoval se ž njim v vseh težkih državnih zadevah, z eno besedo: ničesar ni storil, da ne bi bil Lovrevec odobril.

Pri očitnih posvetovanjih so navadno spoznali njegov predlog za najboljši. Vsi so se čudili njegovi bistrumnosti: to pa ne le v verskih, ampak tudi v državnih zadevah.

3. Pa božji služabnik, sovražnik vsake svetne slave in vsake zložnosti, je hrepenel le po zaničevanji in terpljenji. Sprevidel je, da je žetev velika, pa malo delavcev na Bavarskem, ki bi se brigali za zveličanje duš. Tudi mu je delo bridko, videti toliko duš, ki so po zmoti zaslepljene, in toliko drugih, ki tavajo po mlaki hudobije in razujzdanosti. V tem žalostnem položaji ni mogel dolgo nemaren ostati. Če tudi je imel kot poslanec dokaj posla z raznimi državnimi zadevami, vendar je pogostokrat pridigoval v mestu in po okolici. Pa vse to ni zadostovalo njegovi gorečnosti. Hotel je imeti misijone po Saksonskem in družih nemških pokrajinah.

Ko je vojvoda zvedel o tem namenu, storil je vse, da bi svojega prijatela prideržal pri sebi. Stavil mu je pred oči nevarnosti popotovanja po krajih, kjer ne prebivajo ljudje, zlasti o zimskem času, in pa nevarnosti, ki mu preté od sovražnikov.

Ker se pa naš svetnik ni prav nič zmenil za take nevarnosti, reče mu vojvoda: „Če hočete svoj namen zveršiti, greste gotovi smerti nasproti. Saj vam je znano, kako hudo vas sovražijo vaši nasprotniki. Vže več časa se vas žele znebiti, da bi ohranili svojo krivo vero. Gotovo vam ne bodo prizanesli, če greste brez varstva mej te kervoloke, ki hrepene po vaši kervi!“

Po vsem tem prigovarjanji je Maksimilijan spoznal, da svetnika ne more odverniti od njegovega sklepa, ker je bil Lovrenee prepričan, da ga Bog kliče na delo mej krivoverce. Zato je vказal naj gorečega nuncijskega spremlja na njegovem misijonskem popotovanji 50 oboroženih konjikov. Poveljnik jim je bil grof Frančišek Viskonti, ki je bil doma iz Milana in vže več let v službi vojvode.

Ko je Lovrenee zvedel o tej vojvodovi naredbi, gre brez odloga k njemu, da bi ga pregovoril, naj prekliče ta vказ, rekši mu: Nikar se ne bojte za moje vbogo življenje! Oni, ki mi ga je dal in ga tudi vsaki trenutek lahko vzame, bode čuval nad njim in ga branil proti vsem sovražnikom. Če je to njegova sv. volja. Če je le meni na skerbi, da zveršim njegovo povelje, bode gotovo njegova skerb, da me varuje. Če bi pa vendar le pripustil, da padem ko žrtev jeze in maščevanja svojih sovražnikov, bi to za-me bil velik dobiček, ker bi se preselil v boljše življenje. Oj, naj bi mi pač dal milost verhovni pastir vseh duš, ki je za nje pretil svojo drago kri, da bi vmerl za nje! Rad bi vam pomagal pri skerbi, ki jo imate za svoje podložne, ke bi bila to božja volja; pa njegovi nerazumljivi sklepi me kličejo drugam. Mojih slabih moči se hoče poslužiti na drugem kraji. V vsem se podveržem njegovim neskončno modrim naredbam. Apostoli so šli kot neoborožena jagnjeta mej deroče volkove; pa imeli so seboj za orožje „moč najvikšega“, — in nič jim ni moglo škodovati. Pomorili so jih, pa njih kri je bila rodovitno seme, ki je prineslo brezštevilno množico marternikov. Oj, kako bi bil srečen, ke bi me zadela ž njimi enaka osoda! Zato ne potrebujem vašega oboroženega varstva; zakaj ne meč, ampak lepa beseda pridobi serca. Naj mi mogočni Bog podeli le milost, da bi bil vreden oznanjevavec njegove besede! Jaz bodem sadil in zalival, Bog pa bo dal rast.“

Vojvoda sicer ni imel nič proti temu; vendar svoje naredbe ni preklical. Zato je rekel naš svetnik svojemu spremljevalcu grofu Viskontiju: „Vojvoda meni, da bom kmalu mertev; pa za-

voljo tega naj si ne dela skerbi, ker se ne bo zgodilo, kar se boji. Ne bodo me vmorili, zakaj njegova straža mi vzame paljmo marterništva in podaljša življenje za nekaj dni in zabrani nebesa, po katerih hrepenim. Zdravi in srečni se bomo vrnili z misijonskega popotovanja.“

Viskonti, ki je vedel, da Lovrenec vidi tudi v prihodnost, je sporočil vojvodi, kar mu je rekel misijonar. To je vojvodo nekoliko potolažilo, ker se mu ni bilo treba bati za življenje, katero mu je bilo tako drago.

Lovrenec je opomnil grofa, naj si pred odhodom očisti svojo vest z odkritoserčno spovedjo vseh grehov. Tudi ga je prosil, naj mu kot za pripravo za vredno obhajilo streže pri sv. maši. Ker pa je naš misijonar maševal v privatni kapeli, in se je v takih slučajih dolgo mudil pri altariji kaker smo vže omenili, zdela se je grofu maša predolga in je hotel od altarja iti. Tudi bi se bil vdal tej skušnjavi in nejevolji, ke bi ga svetnik ne bil pri darovanji deržečega verčka v roki ostro pogledal. Iz tega je Viskonti sè strahom spoznal, da svetniku niso skrite njegove tudi najskrivnejše misli. — Še bolj pa se grof začudi, ko vidi, da je pred povzdigovanjem pri spominu za žive neka čeznatorna moč vzdignila svetnika nekaj pedi od zemlje. V takem stanu je ostal nekaj ur, plavajoč v zraku. Ko je vojvoda zvedel o tem čudežu, ni več nasprotoval željam pobožnega misijonarja. Rekel mu je: „Pojdite, kamer vas Bog kliče; ne smem se vstavljati njegovemu povelju.“

Kmalu potem je Lovrenec z dvema tovarišema zapustil Monakovo pod varstvom grofa Viskontija. Na svojem popotovanji je pridigoval po vseh krajih, kamer je prišel. Beseda božja, katero je tako obilno sejal, pa je rodila tudi tudi stoterni sad. Pobožno življenje se je začelo zopet oživljati; in vera se lepo razcvetati, krivavera pa je pojemala. Brez števila zapeljanih se je odreklo krivoverstvu; veliko zastarelih grešnikov je zdrobilo vezi greha. Ganjeni po pridigah našega svetnika so delali ostro pokoro.

Na tem svojem popotovanji je prišel Lovrenec tudi v glavno mesto neke pokrajine, ketere pa pisavec življenja našega svetnika ni hotel imenovati. Lovrenec je zvedel, da živi knez jako razujzdano, ker se ga živa duša ne upa opomniti na njegove dolžnosti; zato sklene on sam to storiti. Pri prvi pridigi je govoril o dolžnostih in pregrehah knezev in poglavarjev narodov.

Knez sam in velika množica ljudi je prišla poslušat našega misijonarja. Ker je Viskonti slišal tako očitno grajati pregrehe kneza, se je bal, da bo vse zadela njegova jeza in maščevanje. Mesto tega pa jih je obsipal le s častjo ter sprejel prav gostoljubno vse v svoji palači. Tudi je kazal resnično voljo, da spremeni svoje življenje. — Glas o raznih čudežih in spreobrnjenji grešnikov je šel pred našim svetnikom po vseh krajih. Dobri so hvalili Boga, da je vzbudil moža, ki kliče ljudi na pravo pot; krivoverci pa so škripali sè zobmi, ker se je veliko zaslepljenih vernilo zopet v naročje svoje prave matere — katoliške cerkve. Zato so kovali naklepe, kako bi vničili svojega nasprotnika.

Neki plemič, Kastelo po imenu, je slišal koliko škodo dela misijonar krivoverstvu; zato je terdno sklenil, da mu bo stavil opovire vsaj po svojih deželah. V ta namen je poslal svoje podložne v neko mestice, da zabranijo vhod našemu misijonarju. Lovrenec je to védel; zato reče grofu, svojemu spremljevalcu, naj vredi svojo malo četo, da je prebivavci mesta nenadoma in nepripravljeno ne napadejo. „Glejte, grof!“ — reče naš svetnik, „kake zapreke nam delajo. Upam pa, da bomo lahko premagali sovražnike!“ — Za to se mu je zdelo najboljše orožje znamenje našega odrešenja. Vzel je svoj križ v obe roke, vzdignil ga kvišku, in šel brez strahu na čelu vseh sovražniku naproti. Ko zagledajo meniha s križem v roci, veržejo orožje od sebe in se razkropé na vse strani. Oni prebivavci mesta pa, ki mu niso oboroženi nasproti prišli, sprejeli so misijonarja prav spoštljivo. Radi so hodili k njegovim pridigam, pa si jih tudi v svoj prid obračali.

To je bila edina zapreka, ki so jo krivoverci hoteli staviti našemu misijonarju na tem popotovanji, ki je trajalo osem mesecev. V tem času je imel mnogo truda, pa tudi obilno žetev; zato je to misijonsko popotovanje ostalo na Bavarskem v blagem spominu. Vsa dežela, po krivovercih zaslepljena, je bila prenovljena. Pregrehe so postale redkeje, pobožno življenje zopet navadno. Božja služba se je jela obhajati zopet po starih, cerkvenih obredih; z eno besedo: kerščansko življenje se je jelo na novo razcvitati.

Za vse to se je Bog poslužil vbozega redovnika!

Brezmadežno spočetje blažene device Marije, pod to skrivnostjo posebne zavetnice frančiškanov.

(Iz govora P. Alojzija iz Parme, sedanjega
generaljnega ministra.)

(Konec).

Pač res vse, največe hvale vreden Skot in frančiškanska viša šola! Prišel pa je do zmage po posebnem načinu umovanja kakeršnega tudi vaticanski zbor priporoča.¹⁾ Da res more človek sè svojim umom tako daleč seči, je sprevidei bistri doktor. Ker je pa bilo to po njem zagovarjano pobožno mnenje z ene strani novo, z druge pa ni nič obsegalo protiverskega, je on sam sè svojim bistrim umom dokazal, branil in pred napadi varoval to Marijino predpravico, kot nasledek božje vsegamogočnosti in modrosti, vrednosti Kristusove in prevzvišenosti Marije same. In to umstveno sklepanje je bilo blagoslovljeno od Boga, poterjeno od apostolskega sedeža in na zadnje venčano sè slovesnim razglašenjem.

Tega načina umovanja so se nasledniki tako terdno držali, da se je pobožna misel o brezmadežnem spočetju od zdaj sploh imenovala „mnenje manjših bratov“ in red frančiškanski *zastavonosen* v tem verskem prepiru.²⁾ Le Jo. Kornoldi neče v najnovejem času čisto nič o tem vedeti, kaker da ne *bi bili imeli* nikakeršnega deleža pri tem dolgem in hudem verskem prepiru. Pa kedo se bo dandenes temu še čudil, ko se že vse ponareja in tudi zgodovina zavija in pači, ne samo sè spisi, tudi sè spominiki in hočejo le nasprotniki prav imeti, če tudi laž pobija *šeststoletna resnična zgodovina!*

In res: kedo ne bi imenoval *serafinskega reda zastavonosnega* v tem oziru, ko so neštevilni in preslavni njegovi učitelji bili vedno in povsod pripravljeni, odbijati puščice, ki so jih nasprotniki spuščali na brezmadežno spočetje? Tako je naletel sè svojim nasprotovanjem Janez iz Montesona leta 1387.; Vincencij Bandelj 1477. v Rimu proti Frančišku Nani, frančiškanskemu

¹⁾ Const. fid. cath. cap. 4. in fine.

²⁾ Frassen, Scotus Academ. tom. 8. pag. 189.

generalj-ministru in 1482 v Ferari proti P. Jerneju iz Feltre, in drugi enaki. Da da, na vsakem kraji, v vsakem veku so nasprotniki Marijine predpravice našli frančiškanske učitelje pripravljene na obrambo njih pobožnega mnenja, podedovanega od prednikov.

Koliko in kakšnih je pa še drugih dokazov, ki jasno ko beli dan pričajo, da je *serafinski red v resnici zastavonosni* v tej zadevi. Kedo bi jih mogel vse naštet? Redovi, kongregacije, bratovščine „brezmadežnega spočetja,“ ki so jih frančiškani ali ustanovili ali podpirali ali širili . . . tiskane knjige frančiškanov, da ž njimi branijo ali slavijo predpravico Marijino, ali da poučujejo, ali da verne spodbujajo in nepeljujejo k pobožnosti in ljubezni do blažene device Marije . . ., spominiki, povsod postavljeni v njeno čast, in mnogo drugega te verste je večna priča gorečnosti in ljubezni frančiškanov do Marije, brez madeža spočete, in znamenje zvestobe, s katero posnemajo stopinje vodnika svojega, Janeza Skota. Po Skotovi zmagi se je ta pobožni nauk zmirom bolj vedril in na njegov način so se zatim borili tudi drugi učenjaki, ne samo frančiškani, če ravno so le-ti ostali še vedno v prvi versti.¹⁾

Ko se je pobožno mnenje bolj poobčilo so se moško z nami bojevali brezštevilni učitelji zmej svetovne duhovščine, učenjaki po akademijah, bogoslovi in pisatelji raznih redov, vse više šole, ki so večkrat prosile sv. sedež za slovesno razglasenje. Benediktinci, avguštinci, karmeliti, serviti, trinitarci, mercedarji, jezuiti in drugi so pripoznavali Marijo za prosto izvirnega madeža, so jo branili, slavili, in njeno češčenje razširjavali. In če se je sem ter tja kaj čulo, kar bi zopervalo, precej je tak glas zadušila množica učenih, nevolja pobožnih vernikov, veljava sv. cerkve, ki, dasi še ni tega nauka razglasila za versko resnico, se ga je venderle držala, znanstveno in djansko. To se razvidi iz *naredob* papežev Siksta IV., Aleksandra VI., Pija in Pavla V., Gregorja XV. in Aleksandra VII.; iz *poterdila* cerkvenega opravila in molitev za praznik Marijinega brezmadežnega spočetja, ki jih je zložil frančiškan, blaženi Bernardin iz Bust; iz *podeljenja* odpustkov tistim, ki pobožno obhajajo njen praznik; iz *naloznih kazni* tistim, ki so ali zasebno ali javno napadali Marijino predpravico.

¹⁾ P. Jo. Perrone, S. J. Disquisit. Theol. de Immac. B. V. Concept. Romae ed. 1847. pag. 18.

Tako je prišel tudi tisti od Boga odločeni čas, da je bilo „mnenje manjših bratov“, katero so poterstile tolike in take preskušnje, katero stoji na trdni verski podlagi, katero so podpivali učenjaki sè svojo veljavo, dopuščali svetniki, gojili verni, rimski papeži in mišljenje cele cerkve odobrilo, da je bilo to mnenje slovesno za versko resnico razglašeno. In tako si je mogla „šola“ frančiškanska, ovenčana sè svetlo krono, zadobivši največo slavo, ketere ne bo nikoli drugemu dala, na zadnje odpočiti v senci brezmadežne patrone, po tolikih in tako velikih prestanih borbah in trudu. Dne namreč 8. decembra 1854. so papež Pij IX., obdani od množice kardinaljev in škofov, sè slovesnim in nezmotljivim svojim odločkom oznanili, da nauk o brezmadežnem spočetju Marije device, kakeršnega je šest stoletji učila in branila frančiškanska „šola“, je od Boga razodet in da ga morajo zato vsi verni trdno in stanovitno verovati. Ko je bil ta verski člen slovesno oklican, se je obveselil vesoljni svet in povsod se je prepevala Gospodu nova pesem in razlegala se slava Njegove brezmadežne matere. Red manjših bratov pa se zahvali Bogu za podeljeno zmago na čast in hvalo Marije device in še tisti dan izroči svetemu očetu papežu po svojem najvišjem predstojniku sreberno lilijo v dar, s tem-le slovesnim nagovorom: „Kar je dolgo, cela stoletja, presveti oče, s posebno pobožnostjo želela cela frančiškanska družina, ravno to je denes spolnila nezmotljiva izreka Tvojih apostoljskih ust. Ta serafinski zavod, zelo obveseljen, bo zato vedno prosil božje veličastvo, da neprenehoma ohrani Tvojo svetost zdravo na blager vse cerkve, in jaz ob enem s temi svojimi tovariši¹⁾ prepokorni služabnik Tvoje svetosti, v imenu treh redov serafinskega očaka Frančiška kot njegov, če tudi nevredni nastopnik, poklanjam lilijo, ki je znamenje popolne čistosti v prvem početku brezmadežnega spočetja preblažene device Marije.“²⁾

In to je, preizverstni očetje, kar je mogel moj um sestaviti in jezik povedati pri toliki svoji pomanjkljivosti, na čast device neomadeževane, na slavo frančiškanske šole; da bodo pohvaljeni sloveči možje v njih rodovinah, to je, očetje naši, ketere je, napolnjene z modrostjo in pobožnostjo, vedno in povsod pripravljene našla Marija, da odbijajo puščice nasprotnikov svoje posebne

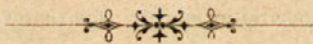
¹⁾ Bili so zraven generaljni ministri konventualov, kapucinov in tretjerednikov,

²⁾ Dissert. P. Venantii a Celano, pag. 84.

predpravice. Smemo zares po vsej pravici ponosni biti, ker smo njih sinovi! ker smo se že celo v mladih letih pridružili, po navdihnjenji božjem, svetemu redu manjših bratov, ki je razun drugih dolžnosti imel tudi to prečastno, da marljivo varuje največo predpravico *hčere, matere in neveste* božje! Toda ob enem moramo tudi posnemati prelepe zglede očetov naših. Kaj bi nam enkrat pomagalo, če se samo spominjamo slave, katero so oni dosegli s tim, da so ji pripisovali in zagovarjali njeno brezmadežno spočetje, in širili njeno češčenje, če pa ne bi nasledovali njihovih stopinj? O neomadeževana Marija! . . . O slavna naša patrona! . . . O gospa, o mati, o kraljica naša! tiste svoje milostljive oči v nas obrni; na nas tukaj zbrane se dobrotljivo ozri, kaker si se vedno dobrotljivo ozirala na prednike naše. Stori milostljiva, da izročimo vladarstvo reda takim, ki ne gledajo ne na skerbi, ne na trud, ne na bdenje, da le cvete in se razvija lepo redovno življenje ter da se tudi skerbno goji vednost in prava goreča pobožnost na večo čast božjo, cerkvi in društvu na korist, ljubezen pa, pobožnost in češčenje tvojega neomadeževanega spočetja da se širi vedno in povsod. Poglej dobrotljivo na nas, na nas in vse naše brate in stori milostljiva, da se pod tvojim vodstvom, pod tvojim nasvetom in pod tvojo pomočjo ne bomo ničesar bali, in da nikoli ne obupamo, če nas še tako vihar semtertja premetava! Stori milostljiva, da nepoškodovani prejdemo sredo nasprotnikov svojih in da bomo varno hodili po gozdu tega sveta, nastianem z osatom! O bodimo, bodimo, blagoslovljene device vdani in v resnici pobožni častivci in ona nam bo pribežališče od rodu do rodu; množili se bomo, cveteli bomo: srečni bomo! O, sveta in neomadeževana Marija, še in še kličem Tvojo pomoč nad vso frančiškansko družino, že od negdaj Tebi posvečeno; reši jo, katero je odrešil Tvoj Sin sè svojo predrago kervjo in katero so hoteli blaženi Frančišek in naši predniki imeti v Tvojem premogočnem varstvu! *Slava, veselje in čast našega ljudstva*, varuj dobrotljivo nas in naše stvari! V tvoji senci sedeči bomo gotovo obvarovani, v miru in sporazumljenji bomo hodili po poti svojega poklica, po neskončnem zasluženji tvojega Sinu Jezusa Kristusa, Gospoda našega, ki z Očetom in Duhom svetim živi in kraljuje v veke vekov. Amen.

E.

P. Oton Skola,

apostoljski misijonar Indijanov v severni Ameriki.

(Dalje.)

III.

Leta 1835 je prišel Friderik Baraga, prvi katoliški misijonar h Gorenjemu jezeru, kjer so živeli Indijani debła Očipve. Pred njim ni bilo še videti misijonarja v tistih divjih pustinjah, ki se razprostirajo okoli neizmerno velikega Gorenjega jezera, ki je, izvzemši Kaspijsko morje, največe na zemlji. Do leta 1850 pa, torej v 15 letih, se je ta silno velika pokrajina tako spremenila, da je zlasti ob južnih in zapadnih bregovih jezera, vsaj 140 ur hoda po dolgosti zadobila popolnoma novo, prijazno obličje. Mesto malikovavskih sem ter tje raztresenih divjakov našel si o tistem času v teh krajih mirne, trezne, prav delavne in pobožne Indijane; mej njimi je bilo le malo taci, ki bi ne bili znali brati in pisati. Poprejšnje borne, berlogom podobne kočee so se spremenile v lepe, snažne hišice. Gosti, temni gozdi so se vmeznili zelenim travnikom in rodovitnim njivam. Kjer se je poprej razlegalo divje petje in plesi na čast ostudnim malikom, prepeva se slava trojedinemu Bogu. Z lučjo sv. vere je zasijalo divjakom tudi pravo dušno in družbinsko življenje, razcveta se kmetijstvo, obertnijstvo in prava kerščanska omika. Tako so v kratkem času divjake spremenili katoliški misijonarji v pohlevne ovčice Kristusove. Fr. Baraga je sejal seme božje besede mej temi divjaki, P. Oton Skola pa zalival, da ni vsehnilo. Od tod je pošiljal tudi svoja poročila o misijonskem delovanji po katerih ga bomo tudi mi spremljali. Misijonaril je mej divjaki po teh krajih osem let.

Dné 4. julija 1846 je poročal Leopoldjinski družbi o svojem dotedanjem misijonskem delu mej drugim tako: „Čez štiri leta se mi je vendar spolnila želja po božji previdnosti, da sem prestavljen na tisto misijonsko postajo, kamer, menim, me kliče božja previdnost, to je k svetemu Jožefu v Lapoént ob Gorenjem jezeru. Tukaj sem neizrečeno zadovoljen. Vedno se zahvaljujem ljubemu Bogu, keterega previdnost je nezapopadljiva in keterega volji se ne sme nihče vstavljati.

Najpred mi je dolžnost naznaniti, da sem dve leti oskerboval, preden sem sem prišel, misijonski postaji Mičili-Makinak in Pointe s. Ignace, kjer bivajo Kanadci, Irci, Polindijani in le malo pravih Indijanov. Lansko leto je obiskal misijon preč. g. škof Lefèvre. O tej priliki sem ga zopet opomnil na to, kar mi je bil vže večkrat obljubil. Dovolil mi je, da smem iti h g. Baragi v L'Anse, da bi skupno delala mej Indijani. Le ta me je spremil v svojo misijonsko postajo „Lapointe“, da njegovo delo nadaljujem. Ker pa je eno leto sem Lapointe v novi škofiji pokrajine Wisconsin, prosil je sam Baraga škofa Lefèvre, naj me spusti v novo škofijo. Dne 9. junija mi je pisal g. Baraga, da mu je škof sporočil, naj ostanem v novi škofiji mej Indijani. Jako me veseli, da sem dosegel namen, zaradi keterega sem zapustil domovino. Dne 4. oktobra lanskega leta (1845) sem prišel v Lapointe, ki stoji na otoku izmej tako zvanih „otokov aposteljnov.“ Ker jih je 12, dobili so ime po apostelnih. Naselbina šteje okoli 100 hiš, ki stoje ob obrežji Gorenjega jezera. Prebivavci so poluindijani ali mitifs in pa pravi Indijani. Pečajo se večinoma z lovom in ribištvom. Iz mej rokodelcev sta na otoku le dva kovača in trije tesarji. Gledé svoje verne črede moram reči, da je mirnega in krotkega značaja, sposobna za vse dobro in blago. Pokorščina, priprostost serca in vbogljivost do dušnega pastirja so najlepše lastnosti njih značaja.

Glavni zaslužek daje tem vbogim divjakom divji sladkor! Vsako leto zapuste koncem februarja svoja sela in se razkropé po gozdih dvanajsterih otokov do 18 milj daleč. Le tiste družine, ki imajo stalen zaslužek pri tukajšni „kupéjski zadrugi s kožami“, ostanejo doma.

Pervo delo Indijanov po gozdih je, da si nalupijo brezovega lubja in naredijo pripravnih posod, ketere imenujeje „makakone“. V te spravljajo sladkorni sok, ki teče iz drevesa „rapes“ imenovanega. To raste prav lepo po teh krajih; v lubje vrezujejo zareze; iz teh prične teči sladki sok, ki ga lové v pripravljene posode iz brezovega lubja. Priden Indijanec na leto nabere nad en cent te sladkorne tekočine, ki jo proda ali pa zameni pri tukajšnjih tergovcih za vsakdanje potrebne reči. Sploh pa je ves otok peščen in slab za poljedelstvo, ker je nerodoviten.

Razun Lapointa moram oskerbovati še dva velika misijonska okraja „Fon-dü-Lak“ in „Grad-Portaž“ ki sta zdaj pod duhovno oblastjo škofa v Miljwoki . . . .

V Fon-dü-Lak sem šel 27. aprilja. Okolica tega misijona je od La-Poënta 90 milj daleč. Vse okrog so prijazni griči; po sredi pa se razprostira lepa ravnina. Zemlja je rodovitna. Kakih 30 milj odtod so bogati rudniki srebra in bakra. Od vseh krajev deró ljudje sem iskat novih rudnikov ali pa zaslužka.

V Fon-dü-Laku sem našel 5 poluindijanskih družin, nekoliko kerščenih in mnogo malikovavcev. Ob času, ko sem tje prišel, so praznovali divji Indijani ravno svojemu maliku na čast neko slovesnost v ta namen, da jih ohrani zdrave in obvaruje bolezní. Malikovavska svečanost je trajala tri tjedne. Versila se pa je tako-le: Plesali so, peli, kričali in tolkli na svojo bobne in druge priprave, da je človeku po ušesih šumelo. V ta namen so si postavili kočó, kakih 40 korakov dolgo in deset črevljev visoko. Vsak mož je mogel v njej stati in semtertja hoditi. V sredi kočé je stal njih malik zdravja na erdeče in zeleno pobarvanem drogu „sova“. Dva divjaka sta vsak dan govorila najstarejšemu Indijanu, sedečemu na tleh, ki je mirno pušil tobak iz pipe in ju poslušal, o koristi praznika maliku zdravil na čast. „Praznik zdravil so naši očetje do zdaj zvesto ohranili, ker zabranjuje bolezní in hrani naše otroke zdrave. Saj veste, da je bog v zemlji, ki daje rastlinam in drevju rast, ki nam daje ribe iz vod, ki nam daje derva in ogenj, da si moremo jedi kuhati in greti. Ta naš bog nam daje jed in pijačo. Drugi bog pa je zgoraj, ta vlada vetrove, zrak in čas. Vedite, če bodete vedno praznovali veliki praznik zdravja, pridete po smerti v veseli kraj, kjer bote vedno bobnali in praznik obhajali. Gdor pa zaničuje ta praznik, bode moral iti ob trenutka smerti čez dolg most, pod katerim ga čakate dve veliki kači. Ko bo prišel na sredo mosta, bode ga zgrabili te kači in požerli.“ Ko je jenjal govoriti, zahvali se mu stari divjak. Potem je pristopil drugi govornik, ki je ravno to govoril v drugi obliki. Po govorih so se pričeli drugi obredi maliku na čast. Indijani in Indijanke so imeli svoje obraze pisano pobarvane. Štirje možje so pa hodili po kočí gori in doli prav resno in opravljali svoje obrede; v roki so držali živalske repe na glavi in v nosnicah so nosili pisano perje. Kerstil nisem v Fon-dü-Laku nobenega divjaka, ker so bili ravno v hrupu svojega malikovavskega praznika.

Zvečer pred mojim odhodom so me divjaki povabili k zboru, češ, da se imajo z menoj o važnih rečeh posvetovati. Ko stopim v hišo, so bili zbrani vsi divjaki tega kraja. Nekaj jih je sedelo

na mizi, drugi po tleh in pod mizo, le glavarja na stoleh. Tudi jaz sedem na stol, radoveden zvedeti o čem se hočejo posvetovati. Zdaj natlačita glavarja svoje pipe in molče premišljujeta, dokler ne izkadita. Potem pa prične eden glavarjev govoriti tako: „Oče, zelo nas veseli, da si prišel tukaj sem k nam. Ti si mož, ki se vede tako, kaker gre. Moliš, pridiguješ in govoriš o velikem Duhu. Vsi te ljubijo. Oče, rekel si, da hočeš pri nas cerkev postaviti. Lahko jo zidaš, če hočeš. Odločili smo vže kraj, kjer jo moreš postaviti. Smo še sicer divjaki, ko se bom pa dal kerstiti jaz, dali se bodo tudi vsi moji ljudje. Rekli so mi pa moji, da se ne dajo kerstiti, dokler cerkev ni sezidana. Tako priprosto je govoril glavar, tolmač pa preložil na francoski jezik. Sam še ne znam indijanskega jezika, ker lani nisem imel še upanja, da bom prišel v indijanske misijone. Tukaj pa se že učim indijanski, tudi znam vže nekoliko govoriti. Saj sem zdaj prepričan, da ostanem mej Indijani.

V Fon-dü-Laku še ni kapele niti cerkve; zato sem hišico spremenil v kapelico, jo lepo osnažil in pripravil vsega potrebnega za božjo službo. Majhin oltarček sem olepšal s podobami, s križci in svetinjcami. Z majhinim zvonom sem dajal znamenje, k božji službi. Na tem kraji tedaj sem si prizadeval, da bi bil na prid vsem kristijanom. Učil sem jih, tolažil in spovedoval skoraj vse one, ki so vže bili kedaj pri spovedi. Tudi sem nekaterim starim pobožnim ženam, katerim se je dan vže nagnil in so stale zavoljo visoke starosti vže na pragu groba, podelil prvo sv. obhajilo; tako tudi neketerim mladim. Pripravljaj sem jih na to z naukom, ki sem jim ga bral vsaki dan po sv. maši iz bukev v indijanskem jeziku o sv. obhajilu ali pa sem jih sam učil, in tolmač je preložil moje nauke na indijanski jezik. Ko sem jim prav priprosto in domače razložil v zgledih nauk o tej najsvetejši skrivnosti. vprašal sem jih, če tudi vse to terdno verujejo? Seveda! so mi odgovorili, seveda verujemo vse, kar nas učiš, ravno tako kaker bi Bog sam nam govoril. Vse terdno verujemo.

Pa ljubi moji otroci! vprašal sem jih, hočete tudi tako živeti in delati, kaker verujete in vas zdaj učim?

„Seveda hočemo!“ odgovorili so vsi. In res! ostali so mož beseda. S toliko pobožnostjo, da se jim je kar na obrazu brala, so pristopili k mizi Gospodovi.

In res pretrese človeku serce, ko vidi stopiti k mizi Gospodovi starčke blizu devetdesetih let, z gorečo svečo v roki, da

prejmejo pervikrat Jezusa — nebeško jegnje — v zakramentu ljubezni.

V Fond dü Laku namerjamo postaviti cerkev; les je vže pripravljen; pa vsega družega potrebnega pogrešamo. Skerbel bom, da cerkev sezidamo koliker mogoče hitro. To bo tudi neizrečeno pospeševalo, da bodo divjaki sprejeli sv. vero. Ali manjka mi za stavbo potrebnega denarja.“

Potem omenja, da bo šel v kratkem obiskat drugo misijonsko postajo v Gran-Portaž. Ta misijonska postaja je vže precej časa brez duhovnega pastirja. Tudi na tem kraji še ni primerne prostora, da bi se spodobno obhajala božja služba. O vspehu svojega popotovanja in delovanja hoče sporočiti družbi.

Dne 1. septembra 1846 l. res piše naš misijonar iz Lapoenta mej drugim tako:

„Dne 8. julija sem šel v Gran-Portaž, 24. dne pa sem se vernil zdrav in vesel nazaj v Lapoent.

To misijonsko postajo je bil vstanovil moj rojak preč. g. Fr. Pirec. Prav lepo se razcveta. Če tudi so pretekla tri leta, od kar niso videli misijonarja, vender vestno spolnjujejo svoje dolžnosti in žive prav po kerščansko, izvzemši le tiste, ki tudi ob sprejemu katoliške vere niso sloveli kot najboljši divjaki. Tudi se ni čuditi, da neketeri postanejo zanikerni; to je vže prirojeno indijanskemu značaju. Če več let nimajo dnhovnika mej seboj, postanejo mlačni in nemarni.

Neizrečeno so bili veseli vbogi divjaki mojega prihoda. To so pokazali tudi v dejanji. Kakih šest milj od Gran-Portaža sem srečal dve barki. Na njih so bili katoliški Indijani. Na potu so bili v Fon-dü-Lak. Kaker hitro pa me zagledajo na barki, hitro se vernejo z menoj in mojima tovarišema v Gran-Portaž.

Od Lapoenta do Gran Portaža je 150 milj. Po mnogih težavah sem srečno prišel se svojim čolničem v loko. Nisem še stopil iz barke, vže so se jeli divjaki zbirati na obrežji, ter me veselo pozdravljali. Njih veselje je bilo še večje, ko sem jih pozdravil v njih materinem jeziku. Vsi so pokleknili ob obrežji, da jih blagoslovim. Potem sem pozdravil vsacega posebej in mu podal roko, kaker imajo Indijani navado pozdravljati se. Veselje se je bralo vsem na obrazih, ko me peljejo v pripravljeno stanovanje.

Nadejali so se ti dobri divjaki, da jih bom obiskal ob pri-
liki. Trije Indijani so bili prišli v Fon-dü-Lak k nam, da opra-

vijo spoved in sv. obhajilo. Obljubil sem jim, da bom prišel k njim perve dni meseca julija, če mi bo le čas dopustil. Zato so naredili vže več dni pred mojim prihodom kapelico, ki naj mi je za stanovanje pa tudi za božjo službo. V svoji priprostosti so mislili, Bog zna, kako umetno delo so storili, ko so postavili uborno kočo. Na obrazih sem jim videl veselje. Kapelico pa so naredili tako. Pripognili so drevje in veje eno z drugo spletli; ob straneh so povprek postavili droge. Ves ta šotor so pokrili in od vseh strani obložili z debelim lubjem. Tudi za okna so skevbeli; zato so izrezali iz lubja štiri line in položili poleg enako velike kose lubja, da se okno lahko zapre in odpre. Tako sem bil varen pred dežjem in drugimi vremenskimi nezgodami. Seveda mi je bila ta priprosta kapelica bolj všeč, ko najlepše poslopje; saj je kazala njih dobra serca in kako so vneti za Boga in cerkev. Dolga je bila 18 čevljev in 12 čevljev široka. Koliker časa sem bil v Gran-Portaži, sem tudi prebival v njej. Altar so pregernili sē zagrinjali iz slame; za altarno mizo ste bile dve deski, sloneči na dveh praznih sodih. Nad altarno mizo po preprogi so mladi Indijani razobesili svoje podobe. Tudi sam sem jel po svoje lepšati oltar z raznimi podobami in svetinjami, in pa s cveticami, ki sem jih nabral po okolici in povezal v šope. Videti tako s cveticami okrašen oltar, so divjaki kar stermeli.

Vsak dan sem bral sv. mašo v tej kapelici. V nedeljo sem imel ob 10 uri slovesno božjo službo, pri kateri sta pela pevca iz Lapoenta. Po sv. evangeliji sem pridigoval; tolmač pa je pridigo prelagal na indijanski jezik. Popoldne sem pel večernice sē svojima pevcema. Z nami so peli tudi vsi Indijani in Indijanke, ki so sploh znali brati. V nedeljo sem tudi obhajal nad 20 divjakov, osem mladih Indijanov sem pa kerstil.

Glede svojih vsakdanjih pobožnosti so Indijani zelo natančni in jih vestno opravljajo. Ko zjutraj vstanejo, je njih perva skerb, da kleče opravijo svojo jutranjo molitev; ravno tako delajo tudi zvečer, preden gredó k počitku. Vsako nedeljo se zbirajo, dopoldne in popoldne, da opravijo skupno svoje molitve, če tudi nimajo mašnika mej seboj. Z eno besedo: storé vse, kar je v njih moči, da bi se s pravo pobožnostjo vedno bolj združili z Bogom.

Gran Portaž je na zalivu Gornjega jezera. Lega kraja je prav prijetna, zemlja rodovitna in ravna; na okoli pa jo oklepajo

precej visoki hribi. Nahaja se tukaj mnogo črnega škerlja in po neketerih krajih neka versta bele persti. Ko so tukaj še hiše stale, so jo rabili za apno. Zdaj tukaj ni nobene hiše, ampak le majhine kočice Indijanov. Prebiva tukaj okoli 80 Indijanov, če izvzameš otroke. Žive prav vbožno; njih edini živež so ribe, krompir in semtertje kak zajec, ki ga v bližini vstrelé; druge divjačine ni po teh krajih. Mnogo divjakov se preživi tudi z divjim rižem, keterega nabirajo meseca septembra. Raste pa po močvirji, kaker po obdelanih krajih pšenica.

Šest milj od Gran-Portaža je Rivjér-o-Kur („Rivier aux Courts“), jako divji kraj mej zaraščenimi gozdi. Svoje ime ima po reki, ki dela mejo mej ameriškimi in angleškimi pokrajinami. Obiskal sem tudi ta kraj. Pred nekaj leti je tukaj pričel gospod Pirec staviti cerkev, ki je pa še brez strehe. Obljubil sem Indijanom, da hočem na spomlad delo nadaljevati, če mi pošlje Bog po mojih dobrotnikih potrebnih pripomočkov. Razun pričete cerkve je g. Pirec postavil majhino hišico z eno izbo za stanovanje, in drugo, da se hrani razna cerkvena oprava in drugo potrebno. Zemlja je tukaj mnogo boljša in rodovitnejša, kaker v Gran-Portažu.

Dne 24. julija sem prišel srečno in zdrav v Lapoent nazaj. Moja verna čredica me je veselo pozdravila.

Vže v prvem poročilu sem omenil nekaj malega o kraji in prebivalcih. Zdaj hočem pa nekaj omeniti o redu, po katerem opravljam službo božjo. Je še večinoma taka, kaker jo je vpeljal g. Baraga. Po zimi se prične vsakdanja pobožnost ob 8., po leti pa ob 6. uri. Jutranjo pobožnost pričnemo s primerno pesmijo v indijanskem jeziku. Poje vse po cerkvi, zlasti mladina, katero vadim v petji vsak dan po sveti maši, če me ne zadržujejo druga opravila. Po pesni molim zbranim jutranjo molitev; po tej se prične sv. maša. Po maši pričnem spovedovati, in spovedujem večkrat do 10. ure. Če pa ravno ni nikoger za spoved, učim mladino peti, kaker sem vže omenil, ali pa novo spreobrnjene razne molitve; bolj poučene v resnicah sv. vere pripravljam za spoved in prvo sv. obhajilo. Hitro mi mine dopoldan mej takimi in enakimi opravili dušnega pastirstva. Popoldne obiskujem bolnike, tolažim drugače betežne, blagoslavljam bolne otroke i. t. d.

Ob nedeljah in praznikih pa imam božjo službo po tem redu: Ob 10. uri je peta sv. maša, mej katero pojo moji pevci

koraljno. Imam pet v cerkvenem petji dobro izučenihi pevcev. Mej mašo, po sv. evangeliji, pridigujem v francoskem jeziku. Po francoski pridigi opraviin daritev sv. maše. Po sv. maši razlagam resnice sv. vere.

Popoldanska služba božja se prične ob polu treh. Prične se s petimi večernicami v indijanskem jeziku. Potem imam kerščanski nauk za tiste, ki umejo francoski, in litanije z blagoslovom z Najsvetejšim. Po litanijah pa učim še svoje ljube Očipveindijane v kerščanskem nauku.

Od 4. oktobra lanskega leta, ko sem sem prišel, sem v Lapoentu kerstil le 36 divjakov razne starosti. Po teh pokrajjuah Indijani jako ne radi sprejemajo sv. vero. So preveč popačeni po brezbožnih belcih (Evropejcih). To pripoznava som g. F. Baraga, čiger čeznatorni dar misijonstva je sploh znan. Očitno pravi, da je silno težko pripeljati te pokvarjene divjake na pot resnice. Zdi se človeku, da hočejo ostati terdovratni.

Pervi in glavni vzrok njih terdovratnosti je njih meseno poželenje. Živé tje v en dan, kaker neumna živina, ki gre le za svojim nagonom. Pijančevanje, plesi in razgrajanje: to jim je raj na svetu. Na največe pohujšanje so jim beli kupci, ki jih mamijo in jim prodajajo reči, ketere jih napeljujejo k pijančevanju in malikovavstvu.

Terdovratnega divjaka ne spreobernejo prošnje starišev niti otrok in sorodnikov. Naj navedem iz mej mnogih le en sam zgled. V Lapoentu živi star glavar Indijanov. Njegov sin je prav goreč in pobožen kristijan. Ta je imel bolno pet let staro hčerko. Pred smertjo je k sebi poklicala svojega starega malikovavskega deda in mu rekla: „Moj stari oče, vedite da bom kmalu vmerla; prav rada vmerjem, da bom le kmalu prišla k ljubemu Bogu. Če želite tudi vi po smerti priti v nebesa, kjer bote vedno gledali Boga, morate zapustiti svoje malike. Dajte se kerstiti in molite velikega Duha, ki je vstvaril nebo in zemljo, keterega tudi moj oče časte in molijo. Storite to, dragi stari oče; to vas prosim!“ Čez nekoliko časa potem je deklica vmerla. In kaj se zgodi? Tudi ta prošnja nedolžnega otroka ni omečila serca terdovratnemu divjaku. Obernil se je proč in ostal terdovraten v svojem malikovavstvu.

Pa vkljub tej terdovratnosti malikovavcev hočem stanovitno in serčno sejati seme božje besede, zaupajoč na božje vsmiljenje in pomoč, ki daje vspeh in rast. Tukaj sem prav zadovoljen in

zdrav. Ves vspeli svojega misijonskega dela prepuščam božji milosti.“

Misijonska postaja „Sent Jožef“ v Lapoentu je v tem času pripadala k škofiji Miljvokijski (Milwaukie) v pokrajini Viskonzinski. Vstanovljena je bila leta 1843 in izročena škofu Janezu Martinu Henniju, ki je bil leta 1844 dne 19. marcija v Sinsinetu posvečen za škofa. Obširna škofija je imela le 18 dušnih pastirjev, vendar nekaj več, kakor Mičigenska. K sklepu še omenja da mu je škof pisal in obljubil, da bo prišel na jesen v Lapoent na kanonično vizitacijo; zato marljivo pripravlja svoje ovčice za zakrament sv. birne.

(Dalje prih)

Sveti rožni venec.

(Dalje).

2. Kaj namenjuje sv. rožni venec.

Bog je rekel nekedar stari kači, zapeljivcu naših prvih starišev, nespravljivemu in serditemu sovražniku ljudi, dušemorcju od začetka, očetu laži: „Sovraštvo bom dejal mej teboj in mej ženo, ... ona ti bo glavo sterla“. Resnico te božje besede priča zgodovina človeškega rodu že skoraj šest tisoč let, in še zmirom je starodavno sovraštvo, ta boj na življenje in smert mej kačjo zalego teme in mlajšimi Evinimi, kakor piše apostolj Pavelj: „Ni se nam bojevati le zoper meso in kri, ampak tudi zoper gospostva in moči, zoper gospodovavce sveta v tej temoti, zoper duhove hudobe v zraku.“ (Efez. 6, 12)

Ta boj je nevaren; odločuje namreč o največih in najsvejših dobrotah za čas in večnost. Ta boj je strašan; bojevati se je namreč zoper cel pekeli duhov, ki nas presegajo po številu, po razumu, po moči, ki imajo mej ljudmi samimi nepreštevni in silnih zaveznikov in pomočnikov, ki nahajajo izdajavca celo v našem notranjem. Ta boj je hud in težak; bojujejo se zoper nas sè vsemi pomočki sleparstva in laži, krivice in nasilnosti, prilizovanja in čertjenja, skrivaj in očitno, od blizu in od

daleč, z največo serditostjo. Stara kača je povsodi in vsigdar perva, ali pa preži zadaj. Kaker so okoliščine, kaplje s hudobnim jezikom svoj smertni strup zapeljevanja v žertve tilo in skrivaj in neopaženo, ali pa jih nagloma skočivši z velikimi krogi pokvarjenega sveta obkroži, ovije in zadavi. Kaker dela kača, takisto njeni zvesti. Ta boj je splošen zoper cele družine, občine, mesta ljudstva, zoper vso cerkev, in je poseben zoper vsakega posamnega človeka, keterekoli starosti, obojega spola, vsakega stanu. Ta boj je neprenehaven; ponavlja se namreč vedno na vsakem kraju, v vsakem času, v vsaki okolici, do konca življenja človekovega, in do konca sveta za človeštvo, v stoterih in tisočerihi podobah: in nepreštevne so žertve človeške, ki v tem boju zapadejo večnemu pogubljenju. Zares, strašan svetovni boj, kaker ga je Bog predpovedal: Dejal bom sovraštvo mej teboj in mej ženo, mej tvojim zarodom in njenim zarodom“.

Bog pa je pristavil tudi tolaživni izrek: „Ona ti bo glavo sterla“. Bog je napovedal kači in njeni svojati, da jo bo premagala žena in njen zarod, in da bo vničena.

Kedo je ta močna žena, in kateri je njen srečni zarod? Svetopisemski razlagavci pravijo, da ona žena je Marija, da njen zarod je najprej Jezus, njen sin, in sin nebeškega očeta, potem pa tudi vsi Marijini častivci, njeni otroci. Marija je kači glavo sterla po svojem božjem sinu, v svojih častivcih pa jo tare sè svojo priprošnjo in kraljevsko pomočjo, in pa z orožjem, ki nam ga v roke podaja. Ketero je to orožje? — to je sv. rožni venec.

Živimo v veku, v katerem stara kača široko in globoko odpira svoje strupeno in pogubljivo žrelo. Naša časna in večna sreča je v veči nevarnosti ko kedaj, in to tim bolj, čim menj ljudje to slutijo. Bodimo prepričani, da je Marija dala rožni venec v roke cerkvi in njenim otrokom prav zoper današnjo hudobo; zatoraj ga molimo skupno ali vsaki zase, prav pogostoma, če mogoče vsaki dan.

(Dalje prih.)

Zahvala za vslišano molitev.

Iz Vertovine 30. listopada 1889.

Bil sem silno hudo in nevarno bolan v glavi, vnela se mi je namreč pred več leti mrena na možganih in bil sem eno celo leto nezmožen opravljati svojo službo. Opravljal sem z velikim zaupanjem do Marije devetdnevnic h naši ljubi Gospej, mi hvale Bogu ozdravel sem popolno, ter po več letih se mi nič več ne poverne nevarna bolezen. Kakor navadno več drugih storil sem tudi jaz, da sem sklenil se javno v Cvetji in Danici za prejeto milost zahvaliti, pa tega do danes nisem storil. A bil sem pa z drugo zopet jako hudo in nevarno boleznijo skoro gotovo h hvaležni, javni zahvali pozvan. Zarad šibkih persi obolim v svojem težavnem poklicu prav nevarno na plučni bolezni, da začnem hudo kri pljuvati iz pluč. Vsi zdravniki so mi svetovali, šolo in govorjenje za zmirom pustiti. Zopet se zatečem z devetdnevnic h naši ljubi Gospej, sv. Antonu Padovanskemu in sv. Frančišku Serafiškemu, da mi sprosijo polajšanje v hudi bolezni, ako je božja volja, in da bi zadobil stalno vpokojenje. Hočem po vslišanji se za te ni že v prejšnji bolezni prejeto milost javno zahvaliti v Cvetji in Danici. Prejel sem oboje, ter že več let je pljuvanje krvi pojenjalo. Zato milost se imam Mariji in omenjenima svetnikoma zahvaliti.

Bog mi je čudežno dodelil v hudih boleznih zdravje, v kakeršnih slučajih se jih le malo ozdravi. Naj Mu bode tukaj javno zahvalo izrečena, kaker tudi preblagi materi Mariji, sv. Ant. Pdv. in sv. Frančišku Asiškemu.

Jakob Petrič
vpokojen učitelj, III.rednik.

Z G o r e n j s k e g a.

Vlani mi je nekedo pisal, da naj bolnega mladeniča Materi Božji, sv. Jožefu in sv. Antonu priporočim, in da naj, ako bomo vslišani, dam očitno zahvalo v „Cvetji“ tiskati, ako mladenič ozdravi. Mladenič je kmalu po tem ozdravel.

Sam sem se za svojo osebo trikrat posebno zatekel k Lurški Mamki Božji, k sv. Jožefu in k sv. Antonu; — in v peterih slučajih sem bolne osebe tem trem nar imenitnejšem priprošnikom priporočal, in v treh velikih zadregah sem posebno pobož-

nost k sv. Antonu opravljal, vse krati sem bil kmalu vslišan. Čas je že, da se očitno zahvalim v svojem in dotičnih imenu, ter sebe in omenjene še zanaprej priporočam v varstvo Lurški Mamki Božji, sv. Jožefu, in sv. Antonu; — tako tudi se priporočam za vgodno rešitev obstoječih razmer, za ljubo zdravje in srečno zadnjo uro

P. L., duhovnik.

Iz Skal pri Velenji, v l. 1890.

Za veliko milosti in dobrot, dušnih in telesnih, ki sem jih prejela že od prve svoje mladosti se imam zahvaliti Bogu, Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu. Lansko leto sem zbolela nevarno, nobeno zdravilo ni hotlo pomagati. Bolezen se je le hujšala, in enkrat tako huda postala da sem res mislila, ako ne poneha, me more v kratkem do smerti pripraviti. Kaker v vsaki sili tako sem tudi zdaj z velikim zaupanjem klicala sv. Antona na pomoč, in sem obljubila v „Cvetju“ naznaniti, ako se mi zboljša; in res hvala Bogu, kmalu sem popolno ozdravela. Pa zopet v drugokrat sem bila enkrat v taki sili, in sem tako zadobila pomoč. Enkrat sem bila v dušni sili, jako veliki, pa sem zopet skoz prošnjo Marije, sv. Jožefa in pa sv. Antona pomoč zadobila. Hvala in čast bodi Bogu in vsem tem nebeškim pomočnikom!

A. J. tretjerednica.

Iz Zagreba, 2. prosinca 1890.

A. tretjerednica v Zagrebu, je posodila dosti velik znesek denarja neki ženi, ki jo je kašnje prevarila, nevernivši ji ničesar. Vsled tega se je odločila deržati devetdnevnicu na čast B. D. Mariji 7 žalosti in sv. Jožefu, in vslišana je bila. —

M. K. tretjerednica v Zagrebu je po devetdnevnicu na čast sv. Antona Pad. našla zgubljene denarje. —

Leta 1837 je neka deklica 13 let stara ovce pasla ter iz knjižice lepo molila. Mej tem ji je šlo neko jagnje v škodo. Hoteč je zaverniti, verže kamen za njim ter ga zadene tako nesrečno, da je jagnje tisti hip poginilo. Mertvo je zanesla domov, ter molila se svojo tovarišico k svetemu Antonu, da bi ji izprosil pomoč v tej potrebi. In sveti Anton je vslišal njeno molitev. Drugi dan je našla deklica jagnje čisto zdravo in zdaj, že postarna tretjerednica v Zagrebu, želi da se ta dogodek v znamenje hvaležnosti do sv. Antona naznani v „Cvetju“.

Fr. E. M.

I z M e n g š a.

Večkrat že sem imela dolgotrajno mučno bolezen na kervi zaradi prehlajenja. Brala sem v Cvetju, kako po priprošnji Marijini in družih svetnikov mnogi zdravje zadobijo. Zato sem se tudi jaz, prav z zaupanjem priporočila Mariji prečisti devici, sv. Frančišku Seraf, in sv. Antonu Padov. in obljubila sem tudi, ako bom vslišana to v Cvetju naznaniti. In res; po njih priprošnji zadobila sem zopet ljubo zdravje. Zato sedaj izpolnujem svojo obljubo in izrekam prav priserčno zahvalo Bogu, Mariji prečisti devici, sv. Frančišku, in sv. Antonu.

N. tretjerednica.

I z G o r i c e.

Naznanjam tu očitno in serčno zahvalo Bogu in Mariji prečisti Devici, sv. Jožefu, sv. Frančišku Ksaveriju, sv. Ignaciju, sv. Antonu Padovanskemu in našemu Očetu sv. Frančišku in vsem božjim svetnikom, katere sem v moji bolezni na pomoč klicala.

Imela sem prav hudo in sitno bolezen; cele noči nisem počitka imela. V teh silah sem se prav serčno Bogu in Mariji Devici in božjim svetnikom priporočevala; večkrat sem tudi njim na čast devetdnevnico opravljala z obljubo, ako bom ozdravela, da bom po „Cvetju“ razglasila. Ker je Bog po priprošnji Materne Božje in svojih svetnikov moje prošnje vslišal, kir sem skoraj popolnoma zdrava, hočem tukaj s temi versticami spolniti svojo obljubo Bogu na čast in slavo Mariji!

M. H. tretjerednica.

O t s v. K r i ž a p r i S l a t i n i.

Leta 1889 je naše dete velike bolečine terpelo v vratu. Več dni ni moglo jedi uživati. Vsak, kateri ga je videl, ga je omiloval; vedno smo mislili, saj bo skoraj skončalo terpljenje na tem svetu. Spomnim se pa, koliko čudežev se je že zgodilo na priprošnje device Marije, sv. Frančiška in sv. Antona. Z velikim zaupanjem smo se zatekli tudi mi k tem mogočnim priprošnjikom z devetdnevniciami sklenivši ozdravljenje hvaležno po Cvetju razglasiti. Otrok je zdaj popolnoma ozdravel, zatoraj čast in slava presveti Trojici, Mariji devici in sv. Frančišku in sv. Antonu.

Tretjerednica M. P.

Nadalje se zahvaljujejo za vslišano molitev: A. J. Mariji, sv. Antonu in angelju varihu; neka tretjerednica za

najdene bukve; neki tretjerednik iz Spodnje Idrije za ozdravljenje; neki mladenič J. S. za rešenje iz velike nesreče pri delu na polji; V. E. od Sv. Ruperta v Slov. Gor. za odvernitev neke nesreče pri domači živali.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo čč. oo. Samuel K im o v e c † 30. avg. 1889 ko gvardijan v Klanjcu, v 46. letu svojega življenja v redu 25; Avgustin Semanji, predstojnik samostana v Marija-Gjudu, † 23. avg. v 39. letu življenja, v redu 22. let; Ciril Crnogaj † 20. okt. v virovitiškem samostanu, v 81. letu življenja, v redu 65, goreč duhovnik, bivši profesor na varaždinski gimnaziji; vč. gosp. Frančišek Leban, župnik v Šmariji na Goriškem, pobožen tretjerednik in goreč duhovni pastir † 20. prosinca 1890; dalje rajne tretjerednice skupščine goriške: Katarina (Ana) Koglot iz Vertojbe, Katarina (Elizabeta) Begoveš iz Podmelca; libušenjske: Marija (Katarina) Gaberšček, Neža (Uršula) Sivec; čerliške: Antonija (Elizabeta) Kalin iz Plač pri Sv. Križu, Jožefa (Pelagija) Cigoj; fojanske; Marija (Antonija) Markovič; središke: tretjerednik Frančišek (Jožef) Juržena † 21. dec.; svetotrojiške: Terezija Stelcer od Sv. Antona † 21. dec. 1889; rajna naročnica gčna Marija Rudolf.

Dalje se priporočajo v molitev: neki tretjerednik za srečno zveršenje dobrega namena; neki mladenič in dekle, da bi seboljšala in začela svete zakramente prejemati; mož in žena, da bi se spravila, ne preklinjala in začela v cerkev hoditi; neki bolan otrok za ozdravljenje; dve tretjerednici za dobrega dušnega in telesnega pomočnika; neka oseba za ozdravljenje bolezni na očeh; neka tretjerednica za dar pobožne molitve in svetega premišljevanja; neka bolnica za voljno poterpljenje in vdanost v voljo Božjo.

